

7. PyTorch. Learn PyTorch. URL: <https://pytorch.org/tutorials/> (дата звернення: 01.04.2026).

8. Sahu C., Nagarkar P. Integrating machine learning concepts into undergraduate classes. Proceedings of the 2022 ACM Conference on Innovation and Technology in Computer Science Education. 2022. P. 635–636. <https://doi.org/10.1145/3502718.3524779>

СКІБІНА Олена

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти,
ресторанного і туристичного бізнесу
Державного закладу «Луганський національний університет
Імені Тараса Шевченка»*

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ У СТУДЕНТІВ ЧЕРЕЗ УЧАСТЬ У КОНКУРСАХ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Незважаючи на реформи, що проводяться у сфері професійної освіти, система підготовки фахівців стикається з низкою проблем. Серед них виділяються: недостатня здатність випускників оперативно адаптуватися до змін у суспільстві, недостатнє застосування новітніх технологій у роботі та відсутність умінь всебічно аналізувати свою професійну діяльність. Однією з ключових причин цих труднощів є відсутність інтересу до обраної професії та навчальної діяльності загалом. У зв'язку з цим стратегічним завданням модернізації освітнього процесу в закладах професійної освіти стає створення сучасного науково-освітнього простору, спрямованого на підвищення якості навчання, підвищення престижу професій та посилення конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Пізнавальний інтерес грає ключову роль будь-якої діяльності, оскільки стимулює розумову активність. Його формування відбувається під впливом батьків, педагогів, засобів масової інформації, а також художньої та науково-популярної літератури. Пізнавальна активність у навчальному процесі є наслідком об'єктивних закономірностей, які визначають навчання як активний процес пізнання. Вона виступає важливим чинником, що зумовлює необхідність залучення студентів до активної діяльності у цьому процесі.

У навчально-виховному процесі, стимулами пізнавальної активності, крім внутрішнього стимулу - пізнавального інтересу, можуть також виступати такі педагогічні прийоми, як заохочення, розкриття необхідності та значення навчального завдання (мотивація), підкреслення розвитку позитивних рис особистості в процесі навчання, своєчасне визнання успіхів, активна позиція викладача, довіра студентів та інші, які вже стають зовнішніми стимулами пізнавальної активності. У зв'язку з цим одним із головних завдань викладача стає добір та використання різноманітних методів, спрямованих на розвиток пізнавальних потреб та підвищення мотивації учнів до навчальної та творчої діяльності. Вдалий вибір методів та прийомів в конкретній навчальній ситуації є важливим стимулом активізації як пізнавальної діяльності, так і навчально-виховного процесу. Пізнавальна активність студентів є показником якості їх

навчально-пізнавальної діяльності, спрямованої до ефективного оволодіння знаннями та способами діяльності [1].

Найбільш поширеними формами самореалізації та розвитку серед учнів вважаються олімпіади, конкурси, навчальні та виробничі практики, а також проектна та інші види діяльності. Значну роль у підвищенні мотивації до навчання та активізації пізнавальної активності відіграють конкурси професійної майстерності (WorldSkills). Конкурси професійної майстерності активізують пізнавальну діяльність через змагальний ефект, професійні завдання та можливість продемонструвати власний потенціал. У ході таких заходів учасники демонструють здатність організовувати свою роботу, знаходити та застосовувати необхідну інформацію, вибирати оптимальні методи вирішення професійних завдань, а також аналізувати їхню результативність та якість.

Конкурси професійної майстерності надають найбільш сприятливі можливості для творчої самореалізації особистості, а також сприяють її професійній та соціальній адаптації. Це вважається однією з найефективніших форм позаурочної діяльності, спрямованої на підвищення рівня професійної підготовки учнів, розвиток їх навичок та популяризацію обраної спеціальності.

Сьогодні на ринку праці потрібні кваліфіковані кадри, які вміють працювати за найновішими міжнародними стандартами якості. Чемпіонати WorldSkills – це міжнародні професійні конкурси, де найкращі майстри можуть обмінюватися досвідом, а викладачі знайомитись із сучасними технологіями навчання, новими професійними стандартами міжнародного рівня, та впливати на модернізацію системи освіти. Конкурс професійної майстерності покликаний сприяти зростанню престижності робітничих професій, розвитку професійної освіти шляхом гармонізації кращих практик і професійних стандартів. Зауважимо, що конкурс WorldSkills – це своєрідні олімпійські ігри для учнів закладів професійної освіти, а також молодих кваліфікованих робітників і фахівців у віці від 18 до 22 років, що проводяться кожні два роки у міжнародному форматі за 6 секторами світової економіки. Відомі професіонали, фахівці, майстри виробничого навчання та викладачі запрошуюються як експерти, для оцінювання виконаних завдань.

Конкурс професійної майстерності також є майданчиком для співпраці роботодавців, молоді, закладів освіти та органів влади. Наразі Україна є асоційованим членом WorldSkills International. В майбутньому планується отримання повного членства в WorldSkills International. Організація конкурсу на національному рівні стала можливою завдяки включенню України до міжнародної некомерційної асоціації WorldSkills International та підтримки бізнесу в організації конкурсу. Партнерами WorldSkills Ukraine є роботодавці та організації, що підтримують розвиток професійної освіти в Україні.

Міжнародний рух WorldSkills активно набирає популярності в Україні, відкриваючи молоді нові перспективи для вибору професійного шляху. Для тих, хто ще не визначився з кар'єрою, це можливість по-новому поглянути на робочі спеціальності та розкрити їхній потенціал. У регіонах, де відбуваються відбіркові етапи, спостерігається зростання інтересу серед абітурієнтів до професійної освіти. Статистика участі у русі тепер є показником розвитку промислового

сектора та рівня підготовки фахівців у даному регіоні. WorldSkills зарекомендував себе як найшвидша та найефективніша система впровадження міжнародних професійних стандартів на території країни.

Професійно-спрямовані конкурси, у тому числі з використанням методики WorldSkills, забезпечують розвиток пізнавального інтересу, творчого та професійного потенціалу учнів, вдосконалення навичок самостійної роботи, підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці. Для викладачів підготовка до таких змагань потребує значних тимчасових вкладень та наявності сучасної матеріально-технічної бази, одночасно сприяючи їхньому професійному розвитку та розширенню знань у конкретній галузі. Крім того, участь у чемпіонатах стає чудовою нагодою для педагогів вивчити передові методики навчання та нові міжнародні професійні стандарти. Робота як експерта вважається ефективним способом підвищення кваліфікації.

Висновок. Пізнавальна активність, що проявляється у цілеспрямованій та інтенсивній діяльності, розглядається сучасними науковцями як ключова передумова для творчого та повноцінного навчання. Саме від цієї активності залежить формування студента не лише як особистості, але й як майбутнього висококваліфікованого фахівця. Процес активізації пізнавальної діяльності повинен відбуватися систематично, охоплюючи усі можливі напрямки. Саме заходи WorldSkills відіграють важливу роль у розвитку пізнавального інтересу, творчого та професійного потенціалу учнів; підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці; популяризації сучасних робітничих професій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ребенок В.М. Особливості формування пізнавальної активності студентів у навчальному процесі ВНЗ / Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. 2013 Вип. 113. С. 193-196.

СЛОБОДЯНИК Валентина

кандидат технічних наук, доцент

доцент кафедри мультимедійних технологій

Національного університету «Львівська політехніка»

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЛІГРАФІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю трансформації сучасної професійної освіти відповідно до принципів сталого розвитку, екологічної безпеки та ресурсозбереження. Умови глобальних екологічних викликів, зокрема зміни клімату, виснаження природних ресурсів і зростання обсягів промислових відходів, вимагають підготовки фахівців нового типу, здатних інтегрувати екологічні підходи у професійну діяльність. Поліграфічна галузь, як складова виробничого сектору, характеризується значним рівнем